

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden csütörtök és vasárnap reggel.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése,
hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Tizennegyedik évfolyam.

Előfizetési árak:
Égész évre 10 kor., félfévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Fejlődő városok.

A magyar városok — talán Budapestet kivéve valamennyien kiskoruk serdületlenek még. Éppen azért mindenképpen rászorultak a rendszeres, szigorú nevelésre. A még mindig kialakulófélben levő magyar nemzeti társadalom azért nem forrhatott ki eddig véglegesen, mert ebben az országban még most sincsen tulajdonképpen városi élet. A magyar városok — Budapest leszámításával — inkább nagy falvak manapság is, mintsem igazi, a szó külföldi értelmében vett városok. Lélekszámban, kulturális és gazdasági intézményekben megnövekedtek az utóbbi évtizedek alatt, de az igazi városi élet igazán eleven ereje alig lüktet egy-kettőjükben. Általában, rendszertelenül, minden központi irányítás nélkül működik a magyar várospolitika s ez az oka aztán annak, hogy az idejövő külföldik csudálkoznak a magyar városi élet kezdetleges, majdnem balkáni mivoltán.

Hiába, a városoknak is éppen olyan hosszas tanulásra, iskolázásra, szorgalomra és kitartásra van szükségük, mint az ambiciózus kultúrebereknek. A modern kor a városoktól is megköveteli a kvalifikációt.

Be is látják ma már ezt a le nem tagadható, meg nem cáfolható igazságot mindenütt, ahol a város vezetői előtt egy szebb jövő képe lebeg s ahol komoly, becsületes kiparkodással igyekeznek megvetni a fejlődés alapjait. És ezek a törekvő városok, mint például Temesvár, Szeged, Pécs, Pozsony, Marosvásárhely szorgalmasan tanulnak — iskolába járnak.

A magyar városok iskolája — Németország. Itt buzog a legfejlettebb és legerőteljesebb városi élet. Ide kell ki-menni például, új intézményekért. Itt kell megtanulni a magyar városoknak az okszerű városgazdálkodást és megismerkedni azzal a sok gyönyörű új problémával, amelyet a modern várospolitika vetett felszínre.

Örvedetes átalakuláson mennek át mostanában a mi városaink ebben a tekintetben. Mindinkább belátják a szük-

ségét annak, hogy csak alapos tanulás segítségével vehetik meg fejlődésüknek és felvirágzásuknak biztos alapjait. — Ezért küldte ki nemrég Temesvár, Debrecen és még egynehány nagyobb város vezető tisztviselőit külföldi tanulmányra. Ezért utaztatta ki a kicsiny, de roppant eleven és temperamentumos Marosvásárhely polgármesterét Amerikába, az ottani városi intézmények tanulmányozására.

Most pedig Pécsről érkezik híre annak, hogy a város törvényhatósági bizottsága a polgármestert és a főjegyzőt nagyszabású tanulmányra küldte ki nagyobb kulturálmokba, mert hatalmas arányokban megindult városfejlesztési statisztikáját azokra feltétlenül szükséges és a jövő fejlődés érdekében semmiképpen sem nélkülözhető becses tapasztalatokra akarja alapítani, amelyeket idehaza megszerezni nem lehet. Budapest is lépten-nyomon a külföldre siet mintáért, annál inkább kötelességük ez a saját életképességük fokozása érdekében az ugyancsak elmaradt vérszegény, szűkmellű vidéki városoknak.

Baja is mindenképpen nagyarányú alakulás elé néz, megcsinálják nemskára a régóta várt vízvezetékét, új középületek épülnek és a magántöke is mindinkább kedvet kap a nagyobbszűrépítkezésekhez. Szóval minden téren komoly ígéretet, jóleső önbizalmat, örvedetes törekvést látunk. Az eddig meglehetősen falusias tespedés helyét pezsgő életkedv váltotta fel. Bizalommal nézünk a jövőbe, amelyőtől gazdag ajándékokat várunk Baja számára. Jelentős lépés előtt állunk, amelyet elhamarkodnunk nem szabad.

És mikor annyi s oly fontos probléma vár megoldásra Baján is fel kell emelkedniök a város irányadó köreinek a helyzet magaslatára. Mert nem lehet azt a nagy és gyönyörű akcióit, amelylyel ennek a városnak új reneszánsza kezdődik, a legalaposabb körültekintés, komoly megfontolás, lelkiismeretes előtanulmányok nélkül sikeresen megoldani. Bajának is követnie kell annak a néhány örvedetes fejlődő városnak derék példáját. Baja is küldje ki hosszabb

külföldi tanulmányra polgármesterét és egy-két főbb tisztviselőjét, mielőtt a tervezett reformokat életbeléptetné.

Ezt a mi városunk is megteheti minden anyagi megterhelte nélkül. Különben is az a néhány ezer korona, amelybe az ilyen expedíció belekerül, a legelőnyösebb tőkebefektetés, amely szászorosan mégtérül és a jövő számára pompásan kamatozik majd. Ha a kis Marosvásárhely átérezni tudta annak a hatalmas jelentőségét, hogy a városfejlesztési politika helyes mederbe való irányításának legnagyobb feltétele az, ha első tisztviselőjét küldi ki a modern külföldi intézmények tanulmányozására, a mi törvényhatóságunk sem lehet olyan maradi és zsupori, hogy az ilyen expedíciónak pénzügyi oldalától megijedjen. A polgármester és azok a főbb tisztviselők pedig, akikre a nagy feladat várni fog, bizonyára szívesen meghozzák a város érdekében azt a kétségkívül jelentős áldozatot, amelyet ez hosszús és fárasztó külföldi ut jelent a számukra: Mert multhatatlanul szükséges, hogy Baja is részt vegyen a magyar városok némes versenyében.

A bajai református egyház száz éves jubileuma.

A világtörténelemben, vagy nemzetek történetében száz év legtöbbször nem valami óriási idő, habár nem egyszer ezer évek közül imponálóan emelkedik ki egy század. De kisebb testületek, egyesületek, vagy jelenleg egy egyház önállóságának jelzésül, respektív számmá alakul a 100 év, amely sok-sok küzd-lemlről, megalkuvásról, itt-ott apróbb reményekről s virágzásról tesz tanúságot.

Meglehetősen primitív körülmények között, 100 év előtt alakult meg egynehány református polgár öszinte lelkesedéséből a bajai református egyház, amely ime most száz év múlva erőben és számban gyarapodva ünneplheti fenállásának száz éves jubileumát.

Kedden délelőtt tartották meg a bajai reformátusok ünnepüket, amelyen valláskülönbség nélkül örömmel vett részt Baja. A református templomban alig férték el az ünneplők, akik között számos vidéki tiszteletes is megjelent, mintegy pregnans kifejezésül, hogy a bajai egyház ünnepe, voltaképpen az összes

magyarországi reformátusoknak örvendtes alkalom.

A jubileumi ünnepség a megkopán szép kissé bánatosan melodikus gyülekezeti énekek kezdődött. Majd Széles Áron, a bajai református egyház nagytudása, szimpatikus lelkész megkopán közvetlen imában adott hátát a Mindenhatónak, amiért a bajai egyházra immár száz év óta örködött, s amiért a híveknek e ritka napot megérniök engedte. Az ima után tartalmas ünnepi beszédet mondott hatalmas elokvenciával, kiemelve e nap kiválóan fontos jelentőségét. Széles Áron gyönyörű beszédét pompázó egyházi énekek követték.

Ezután Varga Zsigmond mohácsi tiszteletes olvasta fel, a százéves bajai egyház, érdekes, szomorú motívumokkal eléggé gyakran ékített, viszontagságos történetét. A felolvasó érces hangja, amely az eléggé kicsiny, de pompás akusztikájú református templomban szinte riadóan zengő muzsikává transzformálódott, önkéntlenül, s már egymagában is nagy hatást tett a jelenlévőkre, akiknek figyelmét pedig az egyház színesen megírt története amúgy is élelken lekötötte.

Ünnepi, egyházi énekek hangzottak azután ismét fel, győzelmi énekként, az öröm fortéjából kalkula a megnyugvás csendességébe, imígyen zárva be a templomi ünnepélyt.

Délután egy óraker nagyszertben sikerült bankett volt a Nemzeti szállóban, amelyen diszes és nagyszámu közönség vett részt. A társasbéd folyamán, meg azután is számtalan tiszte hangzott el, amelyek mindegyike őszinte kifejezése volt a szónok érzelmeinek. A város tanácsa képviselőiképen Fehér Lőrinc dr. és Móder Géza dr. voltak a banketten. Fehér Lőrinc dr. értékes beszédére Széles Áron reflektált, mely gondolatu, kiváló rétori erővel elmondott üdvözlésében. Egyaránt érdemes és gyujtó hatású beszédeket mondtak még, Varga Zsigmond, mohácsi tiszteletes, aki délelőt az egyház történetét olvasta fel a templomban, Kozma Lajos zombori egyházi főgondnok, Jócs István a bajai állami tanítóképző intézet nyugalmazott tanára, Bieber Ignác, nyugalmazott érsekszéki rektor, Stekler Sándor, polgári iskolai tanár, Olácsy tanító, Boróczy Kálmán dr. ügyvéd és Arany Gusztáv pacseri tiszteletes, a Ferenc-József rend lovagja. Arany Gusztáv a többi, nem református, felekezeteket köszöntötte fel, nagyhatalú beszédében, majd a magyarországi tulajdonilag magyarokból álló református egyházakról tett említést. Főleg az erdélyi magyar hívekkel bíró egyházakról beszélt, és elmondta, hogy az ottani szintizta magyar reformátusoknak, csak mlti, a körülményekhez viszonyitva óriási nehézségek legyőzése és áldozatok árán sikerül úgy, ahogy fenntartaniok egyházukat, a gyűlölködő nemzetiségek közé élkelten. Arany Gusztáv beszéde után újból Boróczy Kálmán dr. állt fel szólásra és lelkesülten, a magyar faj szeretetétől áthatottan, ötven koronát ajánlott fel az erdélyi magyar reformátusok segélyezésére. Óriási éljenzéssel fogadták a jelenlévők Boróczy dr. spontán, sovínizta ajánlatát, mire Furó Lajos ugyan-csak erre a nemets célra százsz koronát adott.

Négy óráig tartott a bankett, amely mindvégig emelkedett és némileg ünnepélyes hangulatban folyt le.

Este ugyancsak a Nemzeti szállóban zártabbkörű vacsora volt, amelyen természetesen már azért sem lehetett annyian jelen, mert a vidéki vendégek a délutáni bankett után, javarészbén elutaztak.

A bajai reformátusok ez ünnepi jubileumán jóleső örömmel láttuk, hogy Baja közönsége, régi tradícióihoz híven, ez alkalommal is, eltekintve minden, esetleg disszonánsan ható felekezetieskedéstől, igazán valláskülönbésg nélkül, őszinte lelkesedéssel örült és vett részt református polgártársai jubileumi ünnepélyén. A reformátusok is bizonyára jólesően konstalták ezt a most minden oldalról köréjük csoportosuló szeretetet. Aminthogy az természetese is, hogy egy város társadalmi élete csakis úgy fejlődhetik, ha az egyetértést nem zavarják kicsinyes, gátlólag ható szempontok.

H I R E K.

Néhány fáradt szó: lehetne bucsuzó.

Egy pár barátomnak, akik hisznek bennem, s akiknek a jelenben göröcsösen bizakodom, mint bűvés elixírben . . .

Bucsuznom, még, kissé korai lenne, de jégcsapok sebzik most szívemet, és tudom, érzem, jó lenne sietnem: a bucsuzás mindig olyan nehéz. Bár tél, a tél siet elem fm, — az én időm, rideg s mosolytalan, — és könnyű volna messze messze szöknöm, bucsu nélkül sietve távozn, szeretnék mégis néhány szót susogni, néhány sor írást itt felejtetni . . .

. . . Ime: . . .

. . . Óh fáj, óh fáj, hogy ime el kell menem, és szürke Baja, kikaposott utcák, boldos, holdas, beteg, nyári esték, finom betűs, szerelmes levelek, meg téli, esti fájó álmoképek, most mind itt hagylak, s mind úgy fájtok most . . . A szürkeség szines ködökébe oszlik, a jarda fényes lesz, ragyog, a kis levélek — titkosak és busak, — halkán dalolnak kínzó vágyakról, s lepréselt, megtört, finom tubarózsák, kábitó, pompás, illatokat szórnak . . .

S az írósztal, hol most írok, sírok, oly furcsa, rendes, s kissé szomorú, s mintha, mintha minden érzéné, hogy nemsokára meszi suhanok, emlékezősém tört prizmáján által: csillogva, égve, tündöklően ragyog . . . Eltűnt mesékre ujjra, ujjra vágyom, és fájó ajkam csókokat akar, és önkéntelen, felgyult extázisban, sikoltni tudnék szívremegtetőn . . .

. . . S hiába minden . . .

. . . Hiába intnek könnyes lányszemek, vagy piros, piros csodáörömek, a Tél az én időm: kivárom, s ha tavasz jön majd kacagón, buján, fáradt kezemmel enyhén intek bucsut, és ajkam lágyan, összeszorítottan, reszketve, sugja, susogja . . . agyó . . . Reszketve, halkán susogja . . . agyó . . .

. . . Ugy fáj most minden . . .

. . . Szemem bánat homályosítja, a tollam vadul karcól: sietek, mert lilabetűs, bucsu írósmora, oh könnyem árja, lassan leperog . . . Jó könnyeim folynak arcomon végig, — oly jó ez arca ilyen öntözés, — fájdalmaim írásba alkonyulnak, s a lellem fájó emlék s bánat prés . . .

. . . Ha tavasz jön majd, kacagón, buján, Bajtólód, imígyen bucsuzám, de akkor, akkor nem tudok majd sírni, siettem hát, e fáradt bucsuzót, talán korán, de mig birtam, leírni . . .

Attlay.

— A bajai Széchenyi Szövetség Rémen. Az elmúlt vasárnap a bajai Széchenyi Szövetség Rémen tartott d. u. 4 óraker, mintegy 150 hallgató előlt, nagytetszéssel fogadott előadást, amelynek folyamán Urhegyi Jenő talp-

raesetten beszélt az analfabéták oktatásának szükségességéről. Utánna Manhold Kálmán mondott alapos szakudású beszédet a talajművelésről, Boróczy Kálmán pedig a gazdakörök szervezéséről beszélt. A gazdak nagy érdeklődéssel hallgatták mind a három előadást, amelyek mindegyike nemcsak tárgyánál, de előadójuk szakismerete és ügyes előadásmódja folytán, is méltán kötötte le figyelmöket.

— Elveszett az Erzsébetkirályné-utcaban egy gyöngyözház rozsfatűzer. A megtaláló jutalomban részesül a Bajai Hirlap kiadóhivatalában.

— Iparkamari kultagok választása. A bajai központi bizottság a szegedi ipar és kereskedelmi kamara kultagjainak választására határidőül november hó 7 napját tűzte ki. Délelőt 8—11-ig a kereskedők délután 2—5 óráig az iparosok fognak szavazni. A választás a városi II. sz. közgyűlési teremben lesz.

— Ortutay István könyve. Bizonyára Baján is érdeklődést vált ki az a hirtünk, hogy lapunknak a közelmúltban volt, ügyestollu felölösszerkesztője könyvet ad ki. A könyv pár hét mulva jelenik meg Bűnös emberek címen s könnyű, élvezhető stílusban a szegedi rendőrség nagyobb nyomozási eseteit mondja el. A könyv iránt nemcsak ott Szegeden, de országgszerte nagy az érdeklődés, amit meg is érdemel Ortutay István, mert a könyv jövedelmének 20 százalékát a Rendőrtiszviselők Országos Segélyző Egyesülete javára adományozza. Az a nagy érdeklődés, amely eddig is megnyilvánult, Ortutay Istvánt csak buzdítja, hogy könnyvén még nagyobb kedvvel és szeretettel dolgozzon. A könyv ára 1 kor. 50 fillér. Megrendelhető kiadóhivatalunk utján is.

— Napfogyatkozás. Október 22-én, újholdkor gyűrűs napfogyatkozás lesz, amely azonban csak Ázsiából és Ausztráliából látható. Egyéb csillagászati esemény is lesz ennek a hónapnak amennyiben a Brook üstökös olyan közel jön földünkhöz, hogy október táján szabad szemmel is látható lesz.

— Kedvezmény a vasuti munkásoknak. A máv. hivatalos lapjának utolsó száma közli azokat az újabb kedvezményeket, melyeket a vasuti muukások részére biztosít. A rendelet szerint az egy év óta folytonosan szolgálatban álló, bármínenmű munkások, továbbá a családos női munkások részére megállapított tüzelt és világító anyagjárándóság a következő mértékben fölemeltetik: a) tüzeltőfa: az eddigi 6 m³ 10 m³ re; b) kőszén: az eddigi 1700 kg. 2100 kg. ra; c) kőolaj: az eddigi 20 kg. 60 kg. Az állandó napibéresék és munkások szabadságideje 10 évi szolgálat után a jelenlegi 8 nap helyett 10 napra fölemeltetik. Az állandó munkások és évi családtagjai is — épp úgy, mint az évi fizetése alkalmazzottak — vasuti árcképes igazolvánnyal láttatnak.

— Új könyv. Pataj Sándor új könyve a „Philosophia Mortis” a legérdekesebb irodalmi termék egyike. Annak az iránynak, amely a művészetet gyakorlati célokra alkalmaztatja, szépirodalomba való átvételét kísérli meg. Fárbeszéd alakjába fűzőtt könnyed, megragadó, világos formában, amelynek ha első mondatát elolvastuk, le sem tesszük, amíg — a külömben nagyon vékony füzet — végéig nem értünk, azt tanítva, hogy a halál ne fájjon. Kérlelhetetlen logikával megfosztja az embert attól az évezredes rossz szokástól, hogy a halottját meg kell siratni, kell utónna keseregni. Ez érdekes könyv Kollár A. könyvkereskedésében kapható, egy koronáért.

— **Biró Lipót** a következő sorok közzétételére kért fel bennünket. A »Pesti Napló« 1911. október 17-iki számában az alanti napihír jelent meg: »Sikkasztó ügyvédjelölt.« A budapesti büntető törvényszék vizsgálóbírója elfogott levelet adott ki Biró Pál Lipót baji születésű 24 éves ügyvédjelölt ellen, aki »A sport« című lapot 660 koronával megkárosította. Birót a lapnál próbaidőre vették föl és ez alatt az idő alatt hamisított hirdetés megrendelő lapokkal több számlát inkasszált és a fölvetett pénzzel megszökött. Kézrekerítésére a renfőrség megvette az intézkedéseket. Mint-hogy én sem »A sport« című lappal, sem bármely bpesti lappal soha semminemű összeköttetésben nem állottam s különben is állandó újdívidé lakos vagyok, nevemmel való visszaélés, illetve csalás esete forog fenn, amelynek kiderítése céljából a bpesti államrendőrségnél ismeretlen tettes ellen a büntető tejelentés nál napon megtettem.

— **Éjjel az utcán.** A napokban történt a belvárosban. Egy ismert »arany ifju« kissé mámorosan ballagott a Tóth Kálmán téren, s egyzserre a fordulatlán egy sötét alak ugrött elő, aki alaposan pofon vágta a mi ifjunkat, aki alighogy fel ocsudott első kabútságából, elkezdett hangosan énekelni, füttyölni, és táncolni.

A véletlenül a sarkon álló rendőr hozzá fut és így szól:

— Hallja! Miért énekel maga éjjel az utcán?

— Mert pofonverték! — feleli lakonikusan ifju barátunk.

— Akkor miért énekel? Miért nem kiált rendőrré?

— Mert ha rendőrré kiáltok, nem jön, de ha dalolok biztosan jön.

Ennek a mondásnak köszönhetette egyébként barátunk, hogy otthon elhitték, hogy nem is volt berugva, csak véletlenségből került éjjel 2 órákor haza.

— **Közeledik a tél.** Most ez egyszer nem azért figyelmeztetjük olvasóinkat a tére, hogy Klár r. t.-nál vegyenek szentet Debrecenben, csupán újságírói lelkiismeretességünkől kifolyólag regisztráljuk azt az eléggé kellemetlen tényt, hogy ime erősen közeledik a tél... Behávtz bácsi tudja ezt egyébként legjobban, mert sorban veszik ki derék kliensei a nyáron zaciba vetett, meleg télikabátokat.

— **A gózképezelők és kazánfűtők** legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden november hó 5 napján délelőtti 8 órákor fognak megtartani. A vizsgálati kérvények kelően felszerelve a m. k. ker. iparfelügyelőséghez (Tisza Lajos-körút 61) küldendő.

— **Értesítés az iparosok továbbképző tanfolyamairól.** A m. k. technológiai iparmúzeum intézkedése folytán a különböző álló télen az iparosok számára a következő tanfolyamokat fogjuk szervezni: 1. *Üzleti fogalmak*, kedden és csütörtökön este 5—8-ig, előadó Mihályffy Ferenc, polg. iskolai tanár. Kezdet november 2-án. 2. *Gyakorlati számtan és mértan*, szerdán és szombaton este 5—7-ig, előadó Heller Richard, polg. iskolai igazgató. Kezdet november 4-én. 3. *Szerkesztő, ábrázoló-mértan és szakrajz*, előbbi főleg lakatosok, asztalosok, utóbbi szobafestők, kárpitosok, aranyművesek számára, kedden és pénteken este 5—7-ig. Előadó Gáspár János főgim. tanár. Kezdet november 3-án. 4. *Építőipari szakrajz*, kedden, szerdán és szombaton délután 2—5-ig, előadó Bocskay Kristóf ny. tanítóképző intézeti tanár. Kezdet december

2-án. A tanfolyam céljai: iparosoknak, iparosságédeknek alkalmat adni arra, hogy a gyakorlatban szerzett ismereteiket a kor igényeinek megfelelően kiegészíthessék. A jelentkezők az oktatás keretében felvett tárgyak közül szabadon választhatnak, egy-egy tanfolyamra legalább is 15 jelentkező szükséges. *A tanítás díjmentes.* Helyiségek a városi polgári iskola tanterme. (Uj iskolaépület I. emelet.) Felkérjük a tanfolyamokban résztvenni óhajító iparosokat, hogy október 15—31-ig az ipartestület vagy a polgári iskola hivatalos helyiségében jelentkezni sziveskedjenek. Baja, 1911. október hó 15-én. A továbbképző tanfolyam vezetősége.

— **Szenzációs házassági ipar.** Lapunk zárta kor szenzációs házasság híret közlik velünk, ami bizonyára nagy meglepetést fog kelteni Budapest társadalmi köreiből. Hír szerint Schumann Jenő a Karolina gőzmalom tisztviselője eljegyzi a milliómos Bechstein Jaques börzsekerály leányát Sárilkát, amint azt Szomaházy István, a pompás tollu írta a Képes Hét legújabb számában folytatódó »Baccarat« című kitűnő regényében megírja. A Képes Hét csupa kép, csupa ízle, csupa aktualitás. Hatvankét érdekes kép mellett nagyszerű olvasnivalókat nyújt. Arzene Lupin izgalmas kalandjai, Murat bey cikke Tripoliszról, Kabos Ede novellája, Falk Rikárt cikke az érdekes vándorokról, Dr. Wandt Gusztáv írása az arc és jellemről, Szebenyei József elbeszélése, Mrs. Relston divaticikke, Zsoldos Benő visszaemlékezése, Lázár Leó cikke az esszonyokról és a sok apróság a szórakoztató tárházát nyújtják az olvasónak. A Képes Hét mindenütt kapható husz fillérért. Előfizetési ára negyedévre két korona hetven fill.

Fog-Krém

KALODONT

Szájviz

Felelős szerkesztő:

S Z I R M A I V I D O R d r.

Eladó

13 hektoliter bor, burgonya, répa, széna, káposzta, sütőtök, kalaráb, olasz kel, sárgarépa és petrezselyem. — Táblaüresítésből különböző gyümölcsfák 10 fillérről fölfelé menő árban. — Érdeklődők felvilágosítást kaphatnak a bajai gyümölcsészeti egyesület telepén (Rezsőtelep) lévő hivatalos helyiségben. 1368

Üzlet-átadás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására adni, hogy

mechanikai, varrógép-, kerékpár- és gramofon-javító műhelyemet

a városból való távozásom folytán Fräkl Ignác mechanikus unyken átadtam, aki a műhelyt tovább is a régi helyen (Budapesti ut 15. szám alatt) fogja folytatni.

Amidőn a nagyérdemű közönségnek írántam megnyilvánult jóakarataért hálás köszönetet mondok, kérem, ruhazza az jóakarata és pártfogását utódomra is.

Teljes tisztelettel

Schulhof Gyula.

Üzlet-átvevés.

Utalva Schuho Gyula ur értesítésére, van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy Schulhof Gyula ur mechanikai üzletét átvettem és azt Budapesti ut 15. szám alatt tovább vezetem.

Ejvallok mindennemű **kerékpár, varrógép, gramofon** és minden a mechanikai és elektrotechnikai szakba vagó javítási munkát, valamint raktáron tartom a legjobb kerékpárt, varrógépet, gramofont lemezeket és mindennemű alkatrészeket.

Minden igyekezősemmel oda fogok hatni, hogy a közönség nagybecsű megjelölését a leg messzebbmenőleg kiérdemeljem jó, megbízható munkával és pontos, gyors és jó kiszolgálással.

Kérve a nagyérdemű közönség szives pártfogását, vagyok, kitűnő tisztelettel.

1369

Fräkl Ignác.

Hygienikus óvszer különlegességek!

Valódi francia és amerikai gyártmány eredeti csomagolásban.

Orvosilag ajánlva! Feltétlen megbízható!

Ujdonság! Fatime I. II. min. Ára tőkét 6,8 K. Semiramis I. II. « 10.12 »

Ezen új és modern technika szerint készült férfi óvszer különlegességek az összes eddigi gyártmányokat felülmúlják. — Kizárólag nálam kaphatók.

UJ! „AUTO VAGINAL SPRAY“ UJ! a legmodernebb és legkényelmesebb női óvszer különlegesség.

Ára 15 kor. Széküldés tiltó tartás mellett. Kérje ingyen és bérmentve 2000-nél több ábrav. ellátot legúj képes árjegyzekemet.

KELETI J. orvos-sebészeti műszer és gumiarúkat gyára.

Budapest IV. Koronahéreg-u. 17. P.

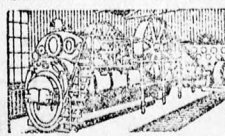
Alapított 1878. Telefon 13—76.

Képviselet minden városba magas jutalékkal felvez.

Brüsszel & Buenos Aires 1910. 3 Grand Prix.

— Az eredeti Wolf szerkesztő —

szab. túlhevített gőzzel működő lokomobilok

széleskörű szabatosági vezényművel. 10-800 lóerőig terjedő teljesítménnyel, igen nagy gazdaságosságuk, kiválólag és könnyű kezelőség által elismert világhírűek és minden üzem részére a legelőnyösebb erőforrást képezik.

R. WOLF

MAGDEBURG-BUCKAU

budapesti képviselősege: Boros Artúr okl. gépészmérnök Reitenhiller u. 33.

Összgyártás 800.000 lóerőn felül.

